

Adéla Šípková: „Sňatečnost rozvedených snoubenců v České republice po roce 1992“

Posudek vedoucí diplomové práce

Adéla Šípková si za téma své diplomové práce zvolila v české demografii nepříliš rozvíjený, přitom zajímavý a aktuální námět – sňatečnost rozvedených osob. Tématu se věnuje dlouhodobě, bakalářskou práci věnovala analýze sňatečnosti rozvedených v Jihočeském kraji. V magisterské práci výzkum rozšířila na celou Českou republiku a přidala i další aspekty pohledu na studovanou problematiku.

Adéla Šípková si téma práce vybrala sama a také je sama zpracovala. K analýze využila individuálních anonymizovaných dat o rozvedených snoubencích za období 1992-2010. Rozbor pojala strukturálně, nikoli problémově. Její snahou bylo postihnout zvláště strukturální změny ve skladbě rozvedených snoubenců, a to ve všech aspektech, které lze z dat české demografické statistiky odvodit. Hlavní pozornost věnovala věkové skladbě snoubenců, jejich skladbě podle národnosti resp. státního občanství, vzdělání a bydliště. Využila i dalších možností – analyzovala i změny v době uplynulé od rozvodu posledního manželství, dotkla se i sezonnost uzavíraných sňatků.

V práci postupovala Adéla Šípková systematicky. V úvodu si stanovila výzkumné cíle a pracovní hypotézy, které pak postupně naplňovala. Přitom použila základních metod demografické analýzy. Pracovala především se strukturálními daty a se středními hodnotami. Vzhledem k poměrně malé četnosti souborů rozdělila studované období do čtyř úseků, takže strukturální změny ve skladbě snoubenců mohla přehledně pozorovat. Pro zobrazení výsledků použila tabulkového vyjádření. Slovní interpretace dat z tabulek (je jich do textu zařazeno 89, dalších 9 v příloze) je přehledná – autorka data komentuje a v jejich interpretaci se nedopouští chyb. Podařilo se jí vystihnout nejdůležitější trendy, především prodloužení intervalu mezi rozvodem předchozího manželství a opětovným sňatkem, který se promítá ve vzestupu sňatkového věku. Správně odvozuje, že věk při opakovaném sňatku je zároveň ovlivněn posunem časování prvních sňatků. Potvrdila i další trendy, které lze v procesu sňatečnosti pozorovat: především postupnou proměnu snoubenců dle jejich vzdělání a tendenci k silnější homogeneitě nově utvářených manželských svazků.

Rovněž interpretace rozboru regionálního původu snoubenců, která je obsahem samostatné kapitoly, je zajímavá a potvrzuje předpoklad o značné homogeneitě uzavíraných sňatků, i pokud jde o místo bydliště. Autorka sice analyzuje data za kraje, u každého kraje ale připojuje i základní informace podle okresů, takže předkládá i zajímavý pohled na tuto problematiku z úrovně okresů.

Předložená magisterská práce má rozsah 102 strany, má všechny požadované náležitosti (tj. např. abstrakty, obsah, seznamy tabulek a obrázků, úvod i závěr, informace o zdrojích dat, k práci je připojen seznam použité literatury a pramenů, vlastní text je logicky členěn na kapitoly). Autorka prokázala, že umí správně interpretovat data získaná běžnými metodami demografické analýzy. Práce je i stylisticky dobře zvládnuta, autorka věnovala velkou péči i formální stránce, nenašla jsem ani překlepy ani jiné nedostatky.

Adéla Šípková ve své magisterské práci prokázala, že porozuměla studované problematice a je schopna zadané téma samostatně zpracovávat a rozvíjet. Její práce navíc obohatila znalosti o sňatečnosti na území České republiky v letech 1992-2010. Podle mého názoru splňuje práce Adély Šípkové „Sňatečnost rozvedených snoubenců v České republice po roce 1992“ nároky kladené na diplomové práce z oboru demografie a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 11. září 2013

Doc. RNDr. Ludmila Fialová, CSc.